

DE JAREN

**19
60**

**DE 20e EEUW
IN BEELD**



DE JAREN

19
60

DE 20e EEUW
IN BEELD



LANNOO

The Getty Image Collection

TITELPLAAT P. 2 - Dr Timothy Leary en zijn vrouw
Rosemary op hun huwelijksreis in Laguna Beach,
Californië, 12 februari 1968. Het beeld straalt een
en al puurheid uit, maar voor velen was Leary de
duivelse voorvechter van lsd en marihuana.

INHOUD

Inleiding	6
Kopstukken en zwaargewichten	8
Conflict	38
Protest	80
Entertainment	108
Schone kunsten	140
Pop	162
Mode	186
Jongeren	208
De ruimte in	226
Sport	244
Kinderen	266
Schuldgevoelens en verdriet	286
Het volle leven	302

INLEIDING

De jaren 1960 zagen goede en slechte dingen ontspruiten uit de zaden die in het vorige decennium waren uitgestrooid. In Zuid-Afrika leidde apartheid naar het bloedbad van Sharpeville en de moord op Verwoerd. Castro's revolutie in Cuba voerde naar het fiasco in de Varkensbaai. JFK werd president in 1961 en op korte tijd herdefinieerde hij de idealen van een steeds meer gepolitiseerde bevolking. De stuwende kracht die ontstond vanuit de burgerrechtenbeweging veroverde de Verenigde Staten in de jaren zestig. In de beroering die dat veroorzaakte, werd Martin Luther King doodgeschoten; in LA, Chicago, New York en Cleveland braken rassensrellen uit; Malcolm X en Black Power verschenen op het toneel.

In Groot-Brittannië zette het Profu-moschandaal een abrupt punt achter de succesjaren van eerste minister 'Super-mac' Macmillan en zijn consumentge-richte conservatisme. In Afrika voerde

Ian Smith zijn Rhodesische kolonisten aan in een ultieme en hopeloze poging om de macht van de blanken te bestendigen. Nelson Mandela werd levenslang opgesloten. Jomo Kenyatta leidde zijn volk naar onafhankelijkheid. De Grieken zetten hun koning aan de deur. Che Guevara stierf in Bolivia een gewelddadige dood, net als Adolf Eichman in Israël en de weerloze dorpsbewoners van My Lai in Vietnam. Marilyn Monroe nam een overdosis. Elvis Presley at te veel.

In 1968 brak de hel los. De Sovjet-Unie werd even aan het wankelen gebracht, maar niet ontdooid door de Praagse Lente. In Parijs woedde bijna een nieuwe revolutie. Bobby Kennedy werd vermoord. In Biafra brak een burgeroorlog uit. Er waren rellen op het partijcongres van de Democraten in Chicago. Afro-Amerikaanse atleten brachten de Black Power-groet op de Olympische Spelen in Mexico.

In Europa en in de States werden scholen en universiteiten broeinesten van anarchisme, liberalisme, popcultuur en een nauwelijks omschreven 'rode dreiging'.

The Beatles bleven eindeloos herhalen dat *All You Need Is Love*, maar dat was niet genoeg. Flowerpower was aanvankelijk mooi, maar bleek uiteindelijk onwerkzaam.

Overal waren conflicten en discussies gaande. Je had mensen die hoger onderwijs wilden voor iedereen, en anderen die pleitten voor *deschooling* of 'ontscholing'. Drugs waren goed, drugs waren slecht. De bom was het grote afschrikmiddel of het grote monster. Sommigen vonden dat Kennedy de wereld had gered door niet toe te geven in de Cubaanse raketcrisis, anderen geloofden dat Chroesjtsjov de wereld had gered omdat hij wel toegaf.

Overal sloeg het noodlot toe. In Aber-tan, Wales, kwam een enorme modderstroom van een heuvelrug naar beneden: 144 mensen verloren het leven, onder wie 141 kinderen. Firenze werd overstroomd. De olietanker Torrey Canyon

verging voor Land's End, en gaf de wereld een voorproefje van de vervuiling die nog komen moest.

Op de Balkan werd Skopje verwoest door een aardbeving. In Londen stortte de Roman Piontoren in. Op Cape Canaveral liep de Apollomissie uit op een tragedie.

Maar er waren ook successen. De jumbojet was geboren, de Concorde maakte haar eerste vlucht. Het Britse oceaanschip QE2 hield de natte droom uit een romantisch zeevaartverleden levend, en sir Francis Chichester zeilde alleen rond de wereld. Joeri Gagarin werd de eerste man in de ruimte. James Bond werd het symbool van sexy raffinement. Rudolf Nureyev danste zich een weg naar de westerse harten en vond hier ook asiel. Bob Dylan dacht dat je, *Blowing in the Wind*, het antwoord op alles kon vinden, maar heel wat vrouwen vonden een beter antwoord in de pil.

KOPSTUKKEN
EN ZWAAR-
GEWICHTEN



P. 9 - John Fitzgerald Kennedy, 35e president van de Verenigde Staten van Amerika, op 31 mei 1961. Nauwelijks 1037 dagen zat JFK in het Witte Huis toen hij vermoord werd, maar zijn invloed op de politiek van de jaren zestig was enorm.

Nog nooit sinds de jaren 1840 of 1920 heerste er overal ter wereld een dergelijk tumult en politieke beroering. Het alfabet van die instabiliteit begon met Algerije en apartheid, en daarna volgden Biafra en de Berlijnse Muur, Congo en Cuba, en dat ging zo door tot Vietnam. De drama's waren tragisch, opwindend, verheffend, deprimerend, schokkend en ononderbroken.

Aan het begin van het decennium was Eisenhower nog altijd president van de Verenigde Staten en Churchill parlements-lid in Groot-Brittannië. Toen de jaren zestig op hun einde liepen, waren beiden dood, had Nixon zich een weg geploeterd naar het Witte Huis, was Ho Chi Minh gestorven en stapte de Gaulle op.

Er waren figuren die kortstondig in het middelpunt van de belangstelling stonden – Alexander Dubček, Che Guevara, Ian Smith. En er waren namen die voortdurend de krantenkoppen haalden. JFK werd vermoord in 1963, zijn broer Bobby vijf jaar later. Chappaquiddick schaadde Edward Kennedy's carrière in juli 1969, en vier maanden later stierf de oude Joe Kennedy.

Nelson Mandela begon in 1964 aan 26 jaar gevangenschap. Twee jaar later werd de man die hem achter de tralies had gebracht, Hendrik Verwoerd, doodgestoken door een blanke extremist.





Een vijandige ontmoeting tijdens de Koude Oorlog. De Amerikaanse vicepresident Nixon wijst met een dreigende vinger naar de Sovjet-Russische premier Nikita Chroesjtsjov in de nasleep van de crisis met het U-2-spionagevliegtuig. Die crisis had zich voorgedaan in april 1960.

Een hartelijkere handdruk. President John Kennedy en Sovjetleider Nikita Chroesjtsjov ontmoeten elkaar in de Amerikaanse ambassade in Wenen in juni 1961. Hun ogenschijnlijke vriendschap was bedrieglijk. Twee maanden eerder had het incident in de Cubaanse Varkensbaai geleid tot een uiterst gespannen verhouding tussen de VS en de Sovjet-Unie.

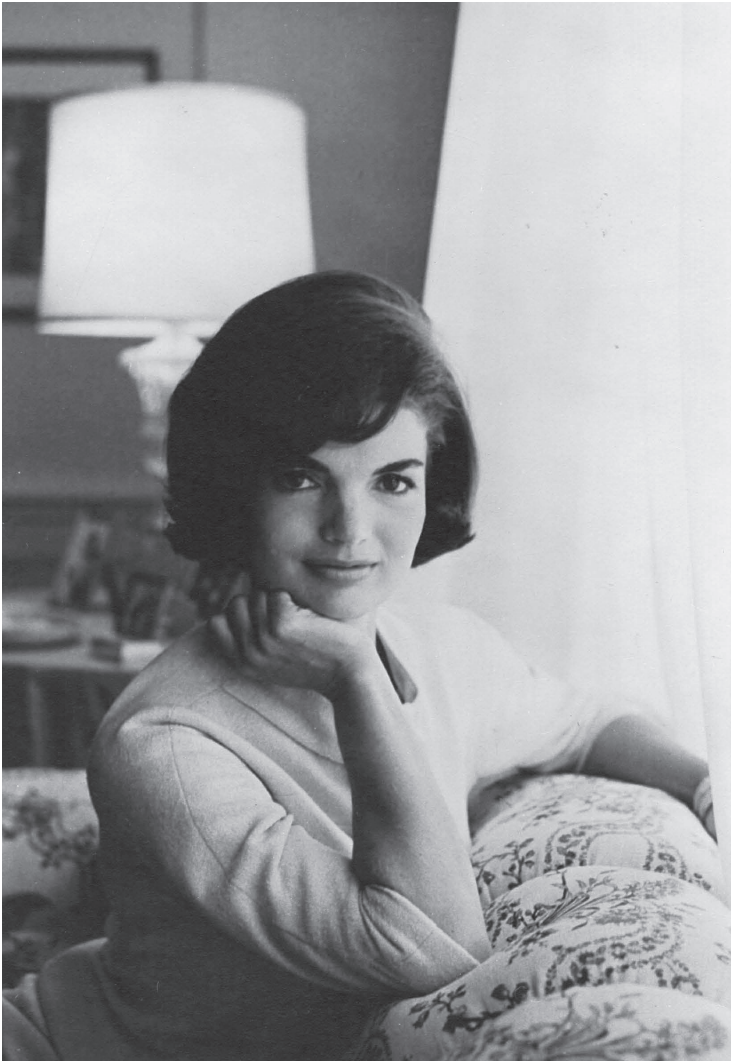




19 februari 1964. De nieuwe attractie. Toeristen klimmen boven op een touringcar om over de nieuwgebouwde Berlijnse Muur heen te kijken. Hij zou er nog 28 jaar blijven staan.

John Kennedy in zijn schommelstoel in 1960, het jaar van zijn verkiezingsoverwinning. De schommelstoel hielp de rugpijn verlichten waar hij vaak last van had.





1 januari 1961.
Eerste officiële
Witte Huisfoto van
Jacqueline Lee
Bouvier, beter
bekend als Jackie
Kennedy of de
andere helft van
het koppel *Jack
and Jackie*.



Dallas, 22 november 1963. De schoten die de wereld schokten. De presidentiële colonne zoekt voorbij het grasheuveltje en de hel breekt los.

Officieel is dit het geweer waarmee Lee Harvey Oswald president Kennedy neerschoot. De foto is gemaakt in 1965, toen de Warren-commissie een onderzoek instelde naar de moord.



WWW.LANNOO.COM

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

REDACTIE	Ineke Vander Vekens, Sabina Versieck
VERTALING	Ineke Vander Vekens, Sabina Versieck, Doreen Espeel
OMSLAG	Studio Lannoo
VORMGEVING	Keppie & Keppie
FOTO'S	Getty Images

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2017

D/2017/45/641 – ISBN 978 94 014 4483 5 – NUR 680

Deze publicaties zijn gebaseerd op de oorspronkelijke uitgaven van Endeavour London Ltd, 813 Fulham Road, London SW6 5HG

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.